

Regioplan Gehandicaptenzorg

Toegankelijke versie

Amsterdam

1 juni 2021

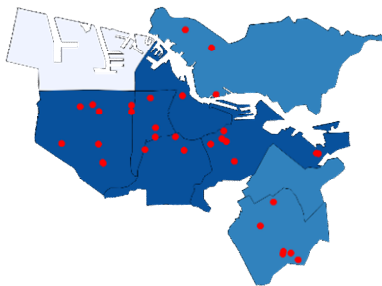
Data over de regio

Hier presenteren wij een beknopte analyse over de regio. De analyses hieronder zijn terug te vinden in de regioanalyses van Zilveren Kruis Zorgkantoor. Deze zijn te vinden op de [website van het Zorgkantoor](#). De precieze locaties en verantwoording van de cijfers kunt u vinden in de leeswijzer.

Kenmerken van de regio

De regio Amsterdam heeft een lager aantal gz-gebruikers dan gemiddeld. Er wonen 906.609 mensen in de regio Amsterdam. Er waren in januari 2021 3.707 GZ-gebruikers. Het aandeel GZ gebruikers ten opzichte van inwoners in de regio Amsterdam is 0,41%. Gemiddeld voor alle Zilveren Kruis regio's is dit 0,67%.

Er zijn relatief weinig locaties ten opzichte van andere regio's. Er zijn 14 locaties per 1.000 GZ-gebruikers in de regio Amsterdam. Gemiddeld voor Zilveren Kruis zijn dit 23 locaties per 1.000 GZ-gebruikers.

Huidige vraagontwikkeling

In januari 2021 waren er 16 actief wachtenden in de regio Amsterdam. Dit is 0,9% van het aantal opgenomen GZ-gebruikers. Gemiddeld voor Zilveren Kruis was dit 0,5%.

Gemiddeld in 2020 waren er in de regio Amsterdam 15 actief wachtenden. Dit was 0,8% van het aantal opgenomen GZ-gebruikers. Gemiddeld voor Zilveren Kruis was dit 0,7%.

De afgelopen drie jaren is 5VG het meest gestegen, 1-2VG is het meest gedaald.

Indicatie	2018	2021	Procentpunt verandering
1-2VG	5,47%	3,73%	-1,74%
3VG	27,17%	26,40%	-0,77%
4VG	13,53%	13,71%	0,17%
5VG	12,22%	13,71%	1,49%
6VG	21,95%	22,47%	0,52%
7VG	11,52%	11,76%	0,23%
8VG	8,13%	8,23%	0,10%

De verhouding van de indicatiegroepen is vergelijkbaar met het gemiddelde Zilveren Kruis.

Indicatiegroep	Percentage in de regio	Percentage Zilveren Kruis
ZG	2,3%	3,2%
LVG	2,8%	1,6%
VG	80,3%	81,7%
LG	14,3%	13,0%
SGLVG	0,2%	0,6%

Het percentage zorg in eigen woonomgeving is de afgelopen periode 1% gestegen. Momenteel zijn er 1.829 GZ-gebruikers die zorg ontvangen in de eigen woonomgeving en 1.878 GZ-gebruikers ontvangen zorg in een intramurale instelling.

Soort geleverde zorg	2019	2020	2021
Intramuraal	52%	51%	51%
Eigen woonomgeving	48%	49%	49%

Verwachte vraagontwikkeling

De zorgvraag in Amsterdam stijgt de komende 20 jaar maximaal met 63%. Gemiddeld in alle Zilveren Kruis regio's stijgt de zorgvraag maximaal met 39%.

Scenario zorgvraagvoorspelling	2020	2025	2030	2035	2040
Max	3628	4627	5346	6052	5907
Min	3628	3861	4033	4192	4332

In 2040 is er naar verwachting in Amsterdam een maximaal tekort van 2.279 klanten die zorg nodig hebben.

Scenario verwacht tekort	2020	2025	2030	2035	2040
Maximaal tekort	0	999	1718	2424	2279
Minimaal tekort	0	233	405	564	704

Wat we zien in de regio

Elke regio heeft haar eigen kenmerken. Die volgen uit de data en gesprekken met de zorgaanbieders in de regio. Hieronder bespreken we opvallende zaken, specifieke doelgroepen en samenwerkingen in de regio.

Wat valt op de in de regio

In de regio Amsterdam is het aandeel inwoners met een Wlz-indicatie voor de gehandicaptenzorg relatief laag. Het aandeel cliënten met een indicatie voor VG 1, 2 of 3 is afgenomen. Met name het aandeel cliënten met een indicatie VG 5, 6 en 7 is toegenomen.

Het aantal intramurale locaties is relatief laag. Dit wijst op verhoudingsgewijs grotere locaties verspreid door de stad.

Opvallend is dat het aantal Wlz-cliënten in de regio Amsterdam de komende 20 jaar fors toeneemt. De verwachte groei is anderhalf keer hoger dan in andere regio's van Zilveren Kruis Zorgkantoor. Deze verwachting is gebaseerd op de bevolkingsontwikkeling tot 2040 en de toename van de levensverwachting van mensen met een beperking. De komende 5 jaar hebben 233 – 999 extra inwoners zorg nodig vanuit de Wlz. Veel van deze cliënten hebben een niet-Nederlandse achtergrond.

Het aandeel cliënten dat intramurale zorg ontvangt is de afgelopen jaren licht gedaald ten opzichte van cliënten die zorg ontvangen in de eigen woning (op basis van een PGB, MPT of VPT).

Specifieke doelgroepen en zorgaanbod

Binnen Amsterdam is een Orthopedagogisch Behandelcentrum voor de LVG-doelgroep gevestigd. De grotere zorgaanbieders die zich (ook) richten op deze doelgroep werken nauw samen in een stedelijke keten. Hierbij is er specifiek aandacht voor cliënten met een (licht) verstandelijke beperking in combinatie met ernstige psychiatrische problematiek.

Voor de LG-doelgroep zijn er binnen Amsterdam zowel intramurale locaties beschikbaar, als zorg in de eigen woning (op basis van een VPT of MPT). Een deel van dit zorgaanbod is in 2020 overdragen aan een andere zorgaanbieder.

Voor slechthorende of dove cliënten is er in Amsterdam 1 locatie waar intramurale zorg wordt geboden.

Veel van de Wlz-cliënten hebben een niet-Nederlandse achtergrond. Het zorgkantoor steunt een project gericht op begeleiding in de thuissituatie van het cliëntensysteem van volwassen Wlz-cliënten met een verstandelijke beperking, die gebaat zijn bij een cultuur-sensitieve aanpak.

Samenwerking met partners in de regio

Sigra is het regionale samenwerkingsverband van organisaties in zorg en welzijn in de regio's Amsterdam en Diemen, Noordholland-Noord, Zaanstreek-Waterland en Amstelveen. Binnen Sigra werken ruim 120 organisaties in zorg en welzijn samen aan passende ondersteuning en zorg.

Zilveren Kruis en de gemeente Amsterdam zijn samen met Cliëntenbelang Amsterdam, zorg- en welzijnsaanbieders verenigd in Amsterdam Vitaal & Gezond. Gezamenlijk willen deze partijen er voor

zorgen dat ook in de toekomst iedereen vitaal en gezond kan leven én gebruik kan maken van goede en betaalbare ondersteuning en zorg.

Binnen Amsterdam is er een bestaande samenwerking rondom de keten voor cliënten met een (licht) verstandelijke beperking in combinatie met ernstige psychiatrische problematiek. Hierin werken zorgaanbieders in de gehandicaptenzorg en de GGZ, de gemeente Amsterdam, MEE Amstel & Zaan, de Amsterdamse Federatie van Woningbouw Corporaties en Zilveren Kruis Zorgkantoor samen. In november 2020 is met deze partijen de Conferentie Wonen met een verstandelijke beperking en ernstige psychiatrische problematiek gehouden.

Wat willen we bereiken in de regio

We willen dat zorg in de regio toegankelijk blijft. Nu en in de toekomst. Daarom kijken we in dit hoofdstuk hoe we de basis op orde houden, welke kansen en knelpunten er zijn en welke doelen en afspraken we willen realiseren in 2021.

Basis op orde

Voor cliënten in crisissituaties zijn er bedden beschikbaar bij een 2-tal zorgaanbieders in Amsterdam. In 2021 zal inzichtelijk gemaakt worden of het aanbod hiervan (qua zwaarte) voldoende aansluit bij de vraag. Daarnaast is sinds september 2020 een Crisis en Ondersteuningsteam actief van de gezamenlijke VG- en GGZ-aanbieders. De Wlz-crisisregisseur voert de regie op het gebruik van de crisisbedden en de inzet van het COT.

In de regio is begin 2021 een proces vastgesteld rondom de aanvraag van een RM en IBS en het opstellen van de medische verklaringen voor de VG sector. De zorgaanbieders werken nog aan de organisatie van een aanmeldportaal en de (financiering van de) zorg voor cliënten zonder Wlz-indicatie, waarvoor landelijke besluitvorming relevant is.

Voor cliënten die (nog) geen passende zorg ontvangen is afstemming binnen de regionale taskforce mogelijk. De Casebehandelaar Complexe Casuïstiek van het zorgkantoor organiseert dit overleg.

Om de logeermogelijkheden voor cliënten met ZEVMB te vergroten is een pilot gestart in samenwerking met Wij zien je Wel. Hierbij maken 3 cliënten samen met hun PGB-zorgverleners in het weekend gebruik van een dagbestedingslocatie.

Knelpunten en kansen

Vanuit het meerjarenbeleid van Zilveren Kruis Zorgkantoor geven we extra aandacht aan de volgende onderwerpen:

Tijdig passende zorg

Uit de regioanalyse van het zorgkantoor blijkt dat in 2025 bijna 1.000 extra Wlz-cliënten zorg nodig hebben vanuit de gehandicaptenzorg. Afhankelijk van het percentage cliënten dat zorg in (of vanuit) de eigen woning kan ontvangen, betekent dit ca. 351-522 extra intramurale plekken.

Optimale inzet van middelen speelt tijdig in op (dreigende) tekorten aan capaciteit of medewerkers.

Wlz zorg zo veel mogelijk in eigen omgeving zorgt voor minder druk op intramurale capaciteit, klanten hebben eigen woonruimte en ervaren meer zelfstandigheid en een normaal leven.

Goede coördinatie binnen het zorglandschap

Er is behoefte aan extra (woon)capaciteit voor cliënten met een (licht) verstandelijke beperking in combinatie met ernstige psychiatrische problematiek. Goede afstemming over de (financiering)domeinen is nodig voor deze doelgroep.

En bovenal blijven we inzetten op goede kwaliteit van zorg voor mensen die afhankelijk zijn van Wlz-zorg.

Doelen en afspraken

- A. De zorgaanbieders vragen om een nadere analyse van de berekende groei. In 2021 formuleren zorgaanbieders en zorgkantoor een gezamenlijk beeld van de omvang van de noodzakelijke groei, en de daarin verwerkte aannames zoals het aandeel cliënten dat zorg in de eigen woning ontvangt. Op basis hiervan maakt het zorgkantoor afspraken met zorgaanbieders over hun aandeel in de groei tot 2025.
- B. De gezamenlijke partijen gaan een plan van aanpak voor de realisatie en werkwijze van de keten VB GGZ opstellen, een convenant op basis van de reeds beschreven uitgangspunten voor de deelnemende organisaties en formats voor een goede procesgang in de ketenaanpak. In samenwerking met het zorgkantoor wordt vastgesteld welke regel- of experimenteerruimte er is voor de keten VB GGZ, waarbij er expliciet aandacht is voor innovatie.
- C. Het zorgkantoor faciliteert het door zorgaanbieders delen van de ervaringen van het COT met het doel om preventie van crisissituaties te versterken.

Leeswijzer

Aantal inwoners en aandeel GZ-gebruikers

- Bron – CBS, Declaratiegegevens Zilveren Kruis
- Peildatum – 1 januari 2021
- Toelichting – alle GZ-gebruikers met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld.
- Regioanalyse – pagina 5, 11

Aantal GZ-gebruikers

- Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis
- Peildatum – januari 2021
- Toelichting – alle GZ-gebruikers met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld
- Regioanalyse – pagina 11

Intramurale locaties

- Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis, Zorgatlas
- Peildatum – januari 2021
- Toelichting – alle GZ-gebruikers met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld. Als er meer dan twee GZ-gebruikers dezelfde postcode als een Zorgatlas locatie hebben dan wordt dit als locatie geteld.
- Regioanalyse – pagina 14, 16, 18, 20
- NB Dit zijn intramurale locaties voor alle doelgroepen en zodoende niet rechtstreeks terug te vinden in de regioanalyse.

Wachlijstinformatie

- Bron – Wachlijstgegevens Zilveren Kruis
- Peildatum – 1 januari 2021, gemiddeld 2020
- Toelichting – alle GZ-gebruikers die in januari op een wachtlijst stonden en in dezelfde maand geen Melding Aanvang Zorg hebben gehad. Verhouding is ten opzichte van het aantal intramurale GZ-gebruikers
- Regioanalyse – pagina 39 - 41
- NB wachtlijstcijfers voor 2021 staan niet in de regioanalyse 2021.

Verhouding VG indicaties

- Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis.
- Peildatum – januari 2018 en januari 2021.
- Toelichting – alle VG-gebruikers met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld. Inclusief PGB.
- Regioanalyse – pagina 14

Verhouding indicatiegroepen

- Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis

- Peildatum – januari 2020 en 2021
- Toelichting – alle klanten met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld
- Regioanalyse – pagina 13, 15, 17, 19
- NB verhoudingen worden niet direct gerapporteerd in de regioanalyse

Verhouding intramuraal versus zorg in eigen woonomgeving

- Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis
- Peildatum – januari 2021
- Toelichting – alle GZ-gebruikers (inclusief PGB) met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld. Leveringsvorm op basis van de duurste som van prestatiecode in een maand.
- Regioanalyse – pagina 26 – 28

Ontwikkeling verhouding intramuraal versus zorg in eigen omgeving (MPT/VPT/PGB)

- Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis
- Peildatum – januari 2020 en 2021
- Toelichting – alle GZ-gebruikers met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld. Definitie van type zorg op basis van de duurste som van prestatiecode in een maand.
- Regioanalyse – pagina 28
- NB historische ontwikkeling van zorg in eigen omgeving wordt niet gerapporteerd in de regioanalyse.

Verwachte vraagontwikkeling

- Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis, Primos ABF
- Peildatum – 2020 tot 2040
- Toelichting – alle GZ-gebruikers met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld. Prognose gaat uit van Wlz-gebruik per regio en leeftijdsgroep in 2020 en bevolkingsontwikkeling tot 2040. Max. inschatting gaat ervan uit dat prevalentie tot 2040 met 36% stijgt, doordat in deze periode de levensverwachting van mensen met een beperking stijgt naar het landelijke niveau
- Regioanalyse – pagina 22

Verwacht regionaal tekort aan GZ-capaciteit

- Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis, Primos ABF
- Peildatum – 2020 tot 2040
- Toelichting – Weergeeft het verwachte tekort door te kijken naar de verwachte groei en het verschil met de klanten in 2020. Op basis van de maximale inschatting van de verwachte vraagontwikkeling.
- Regioanalyse – pagina 22 - 27
- NB verwacht tekort wordt in niet apart gerapporteerd maar tot 2025 in scenario's uitgewerkt.